

UCHWAŁA
PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ
z dnia 22 sierpnia 2016 r.

w sprawie sprawozdania finansowego Komitetu Wyborczego Wyborców Heleny Hatka
z wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej,
przeprowadzonych w dniu 25 października 2015 r.

Państwowa Komisja Wyborcza na podstawie art. 144 § 1 pkt 3 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. — Kodeks wyborczy (Dz. U. Nr 21, poz. 112, z późn. zm.¹⁾)

postanawia

odrzuć sprawozdanie finansowe Komitetu Wyborczego Wyborców Heleny Hatka o przychodach, wydatkach i zobowiązaniach finansowych tego Komitetu, w tym o uzyskanych kredytach bankowych i warunkach ich uzyskania, związanych z udziałem w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, przeprowadzonych w dniu 25 października 2015 r., **z powodu naruszenia** art. 132 § 3 Kodeksu wyborczego.

Uzasadnienie

Komitet Wyborczy Wyborców Heleny Hatka przedłożył Państwowej Komisji Wyborczej sprawozdanie finansowe w dniu 21 stycznia 2016 r., tj. z zachowaniem terminu określonego w art. 142 § 1 Kodeksu wyborczego.

Sprawozdanie zostało sporządzone zgodnie ze wzorem, określonym w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 19 września 2011 r. w sprawie sprawozdania finansowego komitetu wyborczego (Dz. U. Nr 198, poz. 1173). Do sprawozdania dołączono opinię wraz z raportem biegłego rewidenta, wybranego przez Państwową Komisję Wyborczą.

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2011 r. Nr 26, poz. 134, Nr 94, poz. 550, Nr 102, poz. 588, Nr 134, poz. 777, Nr 147, poz. 881, Nr 149, poz. 889, Nr 171, poz. 1016 i Nr 217, poz. 1281, z 2012 r. poz. 849, 951 i 1529, z 2014 r. poz. 179, 180 i 1072, z 2015 r. poz. 1043, 1044, 1045, 1923 i 2281 oraz z 2016 r. poz. 1232 i 1250.

Żaden z uprawnionych podmiotów, wymienionych w art. 144 § 7 Kodeksu wyborczego, nie zgłosił Państwowej Komisji Wyborczej zastrzeżeń do sprawozdania finansowego tego Komitetu.

W wyniku badania sprawozdania, dołączonych do niego dokumentów oraz po zapoznaniu się z opinią i raportem biegłego rewidenta badającego sprawozdanie, a także z wyjaśnieniami Komitetu, Państwowa Komisja Wyborcza stwierdziła, co następuje.

Komitet Wyborczy Wyborców Heleny Hatka wykazał w sprawozdaniu przychody w wysokości 52 500,00 zł, które pochodziły z wpłat od osób fizycznych, w tym 25 000,00 zł od kandydata na senatora.

Pozyskane przez Komitet środki gromadzone były na jednym rachunku bankowym o nr 51 1240 6494 1111 0010 6470 3001 prowadzonym w Banku Pekao S.A. z siedzibą w Warszawie. Do umowy tego rachunku wprowadzono zastrzeżenie wskazane w art. 134 § 6 Kodeksu wyborczego.

W wyniku analizy dokumentów przedstawionych przez Komitet Państwowa Komisja Wyborcza ustaliła, że do kasy Komitetu, tj. poza jego rachunkiem bankowym, wpłacone zostały środki finansowe w wysokości 3 000,00 zł. Ich wpłatę do kasy potwierdza dowód wpłaty KP nr 1/9/20 z dnia 15 października 2015 r. Wpłata ta nie została jednak przez Komitet przyjęta. Komitet zwrócił ją darczyńcy. Potwierdza to dowód wypłaty KW nr 4/10/2 (data dowodu nie została wypełniona; dowód opisano jako zwrot pobranej zaliczki z dnia 14.09.2015). Pełnomocnik finansowy Komitetu w odpowiedzi z dnia 29 lipca 2016 r. poinformował, że dowód wypłaty został błędnie opisany, a środki zostały zwrócone w dniu ich pobrania tj. 15 października 2015 r. Zwrot ten został zatem dokonany zgodnie z wymogami art. 149 § 3 Kodeksu wyborczego.

Wydatki komitetu wyniosły 51 817,84 zł i zostały przeznaczone na finansowanie:

- kosztów administracyjnych: 60,27 zł;
- usług obcych w tym, związanych z korzystaniem ze środków masowego przekazu i nośników plakatów: 32 020,16 zł i z wykonaniem materiałów wyborczych, w tym prace koncepcyjne, prace projektowe i wytworzenie: 8 020,30 zł;
- kosztów podróży i noclegów: 2 720,84 zł;
- pozostałych kosztów: 1 763,37 zł;
- wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne: 5 000,00 zł;
- pozostałych wydatków: 2 232,90 zł.

Analiza sprawozdania finansowego Komitetu oraz załączonych do niego dokumentów finansowych wykazała, że część wydatków dokonywanych na rzecz Komitetu pokrywana była gotówką przez osoby fizyczne z ich środków własnych, a następnie środki te zwracane były tym osobom ze środków finansowych Komitetu. Potwierdzają to załączone do sprawozdania dokumenty wraz z odrębnymi adnotacjami dotyczącymi zwrotów wydatkowanych wcześniej przez osoby fizyczne środków. Powyższe wskazuje, że w trakcie prowadzenia kampanii wyborczej Komitet Wyborczy Wyborców Heleny Hatka pozyskał środki finansowe w kwocie łącznej 2 959,53 zł z pożyczek udzielanych mu przez osoby fizyczne. Pozyskiwał więc środki z niedozwolonego źródła, innego niż określone w art. 132 § 3 Kodeksu wyborczego. Świadczy o tym następujący ciąg operacji finansowych potwierdzony dokumentami finansowymi.

W dniu 7 października 2015 r., z rachunku bankowego Komitetu została wypłacona zaliczka na zakup m.in. znaczków pocztowych, oklejenia samochodu i paliwa w wysokości 2 000,00 zł. Rozliczenie tej zaliczki, wykazywało pokrycie z pobranej zaliczki następujących wydatków:

1. Faktura VAT nr FV00108/NO401/00798905/G/09/15 z dnia 14 września 2015 r., na kwotę 6,10 zł, opłacona gotówką w dniu 14 września 2015 r.;
2. Faktura VAT nr 1311/2015 z dnia 14 września 2015 r., na kwotę 57,50 zł, opłacona gotówką w dniu 14 września 2015 r.;
3. Faktura VAT nr FV00342/NO401/08776800/G/09/15 z dnia 24 września 2015 r., na kwotę 11,75 zł, opłacona gotówką w dniu 24 września 2015 r.;
4. Faktura VAT nr FV00467/NO401/00798900/G/09/15 z dnia 24 września 2015 r., na kwotę 11,75 zł, opłacona gotówką w dniu 24 września 2015 r.;
5. Faktura VAT nr FV00494/NO401/00798900/G/09/15 z dnia 25 września 2015 r., na kwotę 3,50 zł, opłacona gotówką w dniu 25 września 2015 r.;
6. Faktura VAT nr FV00563/NO401/00798900/G/09/15 z dnia 29 września 2015 r., na kwotę 15,70 zł, opłacona gotówką w dniu 29 września 2015 r.;
7. Faktura VAT nr FV00610/NO401/00798900/G/09/15 z dnia 30 września 2015 r., na kwotę 50,00 zł, opłacona gotówką w dniu 30 września 2015 r.;
8. Dokument obliczenia opłaty 7957/2015 z dnia 30 września 2015 r., na kwotę 24,50 zł, opłacony gotówką w dniu 30 września 2015 r.;
9. Dokument obliczenia opłaty 8021/2015 z dnia 1 października 2015 r., na kwotę 36,80 zł, opłacony gotówką w dniu 1 października 2015 r.;

10. Faktura VAT nr FV00048/NO401/00798900/G/10/15 z dnia 2 października 2015 r., na kwotę 100,00 zł, opłacona gotówką w dniu 2 października 2015 r.;
11. Faktura VAT nr 2704000076765 z dnia 2 października 2015 r., na kwotę 131,73 zł, opłacona kartą kredytową w dniu 2 października 2015 r.;
12. Faktura VAT nr 07801/014860/15 z dnia 3 października 2015 r., na kwotę 132,40 zł, opłacona kartą kredytową w dniu 3 października 2015 r.;
13. Faktura VAT nr 1584/S/2015 z dnia 3 października 2015 r., na kwotę 200,00 zł, opłacona gotówką w dniu 3 października 2015 r.;
14. Faktura VAT nr 2704000076813 z dnia 4 października 2015 r., na kwotę 164,48 zł, opłacona kartą płatniczą w dniu 19 września 2015 r.;
15. Faktura VAT nr 36/2015 z dnia 5 października 2015 r., na kwotę 405,90 zł, opłacona gotówką w dniu 5 października 2015 r.;
16. Faktura VAT nr 1588/S/2015 z dnia 5 października 2015 r., na kwotę 201,99 zł, opłacona gotówką w dniu 5 października 2015 r.;
17. Faktura VAT nr 27276/1254/15 z dnia 6 października 2015 r., na kwotę 163,31 zł, opłacona kartą w dniu 6 października 2015 r.;
18. Faktura VAT nr 19164/M10/10/2015 z dnia 7 października 2015 r., na kwotę 138,30 zł, opłacona kartą w dniu 7 października 2015 r.;
19. Faktura VAT nr 20385/4297/15 z dnia 9 października 2015 r., na kwotę 48,48 zł, opłacona kartą w dniu 9 października 2015 r.;
20. Faktura VAT nr #135094/8022/2015 z dnia 9 października 2015 r., na kwotę 43,66 zł, opłacona gotówką w dniu 9 października 2015 r.;
21. Faktura VAT nr 16912/0299/15 z dnia 10 października 2015 r., na kwotę 139,52 zł, opłacona gotówką w dniu 10 października 2015 r.;
22. Faktura VAT nr #136040/8022/2015 z dnia 11 października 2015 r., na kwotę 43,66 zł, opłacona gotówką w dniu 11 października 2015 r.;
23. Faktura VAT nr 10337/0005/FP z dnia 11 października 2015 r., na kwotę 60,02 zł, opłacona kartą kredytową w dniu 11 października 2015 r.;
24. Faktura VAT nr 33362/0253/15 z dnia 11 października 2015 r., na kwotę 254,65 zł, opłacona kartą w dniu 11 października 2015 r.;
25. Faktura VAT nr 3/A/10/2015 z dnia 13 października 2015 r., na kwotę 233,70 zł, opłacona gotówką w dniu 13 października 2015 r.

W dniu 14 października 2015 r. z rachunku bankowego Komitetu została wypłacona zaliczka na materiały wyborcze w wysokości 1 000,00 zł. Rozliczenie tej zaliczki wykazywało pokrycie niej następujących wydatków:

1. Faktura VAT nr 1485/15 z dnia 14 października 2015 r., na kwotę 12,29 zł, opłacona gotówką w dniu 14 października 2015 r.;
2. Faktura VAT nr #138520/8022/2015 z dnia 15 października 2015 r., na kwotę 188,13 zł, opłacona kartą płatniczą w dniu 15 października 2015 r.;
3. Faktura VAT nr 19460/7554/15 z dnia 15 października 2015 r., na kwotę 269,33 zł, opłacona kartą w dniu 15 października 2015 r.;
4. Faktura VAT nr 16742/4071/15 z dnia 16 października 2015 r., na kwotę 191,72 zł, opłacona kartą w dniu 16 października 2015 r.;
5. Faktura VAT nr #139544/8022/2015 z dnia 17 października 2015 r., na kwotę 21,83 zł, opłacona gotówką w dniu 17 października 2015 r.;
6. Faktura VAT nr 4413000138748 z dnia 18 października 2015 r., na kwotę 200,02 zł, opłacona gotówką w dniu 18 października 2015 r.

W dniu 19 października 2015 r. z rachunku bankowego Komitetu została wypłacona zaliczka na materiały wyborcze w wysokości 1 000,00 zł. Rozliczenie tej zaliczki wykazywało pokrycie niej następujących wydatków:

1. Faktura VAT nr 00623415070283100 z dnia 19 października 2015 r., na kwotę 85,17 zł, opłacona kartą w dniu 19 października 2015 r.;
2. Faktura VAT nr 9781/7493/15 z dnia 21 października 2015 r., na kwotę 45,63 zł, opłacona kartą w dniu 21 października 2015 r.;
3. Faktura VAT nr 32417/0300/15 z dnia 21 października 2015 r., na kwotę 172,80 zł, opłacona kartą w dniu 21 października 2015 r.;
4. Faktura VAT nr 10578/7512/15 z dnia 23 października 2015 r., na kwotę 121,29 zł, opłacona kartą przedpłaconą Orlen w dniu 23 października 2015 r.

Z powyższego rozliczenia zaliczek, na łączną kwotę 4 000,00zł wynika, że 26 z 35 faktur potwierdza dokonanie zakupów na łączną kwotę 2 959,53 zł na rzecz tego Komitetu i ich opłacenie gotówką bądź kartą z własnych środków przez członka Komitetu przed pobraniem przez niego zaliczki od Komitetu. Kwota ta przekracza 1% ogólnej kwoty przychodów Komitetu.

Dokonywanie przez osoby fizyczne z własnych środków zakupów na rzecz Komitetu wyborczego narusza regulację art. 132 § 3 tego Kodeksu, zgodnie z którym środki finansowe komitetu wyborczego wyborców mogą pochodzić wyłącznie z wpłat

obywateli polskich mających miejsce stałego zamieszkania na terenie Rzeczypospolitej Polskiej oraz z kredytów bankowych. Potwierdził to wielokrotnie Sąd Najwyższy w swoim orzecznictwie, kwalifikując jednoznacznie opisane wyżej operacje finansowe jako niedozwolone „swoiste kredytowanie przez osoby fizyczne” (postanowienia SN z dnia 9 czerwca 2011 r., sygn. akt III SW 2/11 i III SW 3/11; z dnia 18 listopada 2010 r., sygn. akt III SW 390/10). Analogiczna ocena tego typu operacji została dokonana przez Sąd Najwyższy przy rozpatrywaniu skarg na odrzucenie rocznych sprawozdań finansowych partii politycznych (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 25 września 2009 r., sygn. akt III SW 47/09, z dnia 18 listopada 2010 r., sygn. akt III SW 390/10 i III SW 391/10 oraz z dnia 25 lutego 2015 r., sygn. akt III SW 1/15).

Naruszenie art. 132 § 3 Kodeksu wyborczego stanowi przesłankę do odrzucenia sprawozdania, na podstawie art. 144 § 1 pkt 3 lit d, w związku z pkt 2 tego artykułu Kodeksu wyborczego.

Wydatki Komitetu, zgodnie z art. 129 § 1 Kodeksu wyborczego, zostały przeznaczone na cele związane z wyborami.

W sprawozdaniu Komitet wykazał, że nie poniósł kosztów wynajmu powierzchni biurowej oraz kosztów telekomunikacyjnych. Z dodatkowych wyjaśnień udzielonych przez pełnomocnika finansowego Komitetu wynika, że Komitet korzystał z lokalu użyczonego przez osoby wchodzące w skład Komitetu, w zakresie niewymagającym korzystania z urządzeń telekomunikacyjnych.

Wydatki Komitetu nie przekroczyły limitu, określonego na podstawie art. 135 § 1 w związku z art. 199 i art. 259 Kodeksu wyborczego, wynoszącego 54 876,05 zł. Wydatki Komitetu na kampanię wyborczą prowadzoną w formach i na zasadach właściwych dla reklamy nie przekroczyły natomiast limitu wydatków, określonego zgodnie z art. 136 Kodeksu wyborczego, wynoszącego 43 900,84 zł.

Komitet wykazał, że uzyskał nadwyżkę pozyskanych środków na cele kampanii wyborczej nad poniesionymi wydatkami w kwocie 682,16 zł. Kwota ta, co potwierdzają dokumenty przedstawione przez pełnomocnika finansowego Komitetu, została przekazana, zgodnie z art. 138 § 3 Kodeksu wyborczego, na rzecz organizacji pożytku publicznego (69,77 zł w dniu 3 listopada 2015 r. oraz 612,39 zł w dniu 17 grudnia 2015 r.).

Rachunek bankowy Komitetu został zamknięty przez pełnomocnika finansowego w dniu 30 listopada 2015 r.

Pełnomocnik wyborczy Komitetu zawiadomił Państwową Komisję Wyborczą o utworzeniu strony internetowej Komitetu w dniu 16 września 2015 r., tj. z naruszeniem art. 102 § 1 Kodeksu wyborczego. Stosownie do treści tego przepisu, pełnomocnik wyborczy Komitetu był zobowiązany zawiadomić Państwową Komisję Wyborczą o adresie strony internetowej Komitetu w terminie do 7 dni od dnia przyjęcia zawiadomienia o utworzeniu Komitetu, tj. do dnia 14 września 2015 r. Zgodnie z art. 144 § 1 i 2 Kodeksu wyborczego wskazane uchybienie nie stanowi przesłanki do odrzucenia sprawozdania finansowego.

Państwowa Komisja Wyborcza, po ustaleniu powyższego na podstawie sprawozdania finansowego Komitetu, opinii i raportu biegłego rewidenta oraz wyjaśnień Komitetu, postanowiła jak w sentencji.

Od niniejszego postanowienia pełnomocnikowi finansowemu Komitetu Wyborczego Wyborców Heleny Hatka przysługuje prawo wniesienia skargi do Sądu Najwyższego, w terminie 14 dni od dnia doręczenia tego postanowienia.

Zastępcy Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej: *Wiesław Kozielowicz,*
Sylwester Marciniak

Członkowie Państwowej Komisji Wyborczej: *Wiesław Błuś, Janusz Niemcewicz,*
Krzysztof Strzelczyk